

Megjelenik ez a lap hetenkint kétszer, kedden és pénteken.
Á r a :
 Egész évre . . . 6 ft. — kr.
 Félévre 3 ft. — kr.
 Negyedévre . . . 1 ft. 50 kr.
 A szerkesztő irodája:
 Klastromutcza 564 szám.
 Lakása: Bolgárszeg 1425 sz.

NEMERE.

Politikai, közgazdászati és társadalmi lap.

Hirdetési díj:
 4 hasábos garmond sorért, vagy annak helyéért 4 kr. (1—10 sornyi hirdetés ára mindig 40 kr.) — Bélyegdíj minden igtatáskor 30 kr. — Nagyobbhirdetéseknél alkusz szerint. — Hirdetések fölvetetnek a szerkesztőségénél.

Előfizetési felhívás a „NEMERE” című politikai, közgazdászati és társadalmi lapra.

A „Nemere” 1873-ban III. évfolyamába lép. E lapot két év előtt azon elodázhatlan közérzet szülte, miszerént Brassó városi és vidéki magyarságának, továbbá az egész székelyföldnek okvetlenül szüksége van egy közlönyre, mely a nemzetiségi áramlatok közepett minden tekintetben képviselje a magyarság hazafias érdekeit. Ez volt hivatása a „Nemere”-nek s ezt teljesítette is hiven, minden körülmények közt.

A „Nemere” megjelenése óta van nyilvános magyar életünk, van magyar közvélemény, van általános magyar politikai önértzet, van fokozódott magyar hazafiság.

A „Nemere” keletkezése tehát üdvös volt a magyarságnak.

De ép oly szükséges — sőt ránk nézve mondhatni életkérdés — a „Nemere” további fenállása, virágzása s minél tágabb körökben terjedése.

A fentnevezett szép vívmányok — megszűnővén egyik hathatós előmozdítójuk — nagyobbbrészt ismét elenyésznek.

Ezt megakadályozni minden magyar hazafinak erkölcsi kötelessége, sőt legnagyobb anyagi érdeke is.

Ki körülményeinket ismeri, ezt könnyen beláthatja.

A „Nemere” ügyének előmozdítása által tehát alkalma nyílik mindenkinek, a mellett, hogy élvezi a „Nemere” által nyújtott egyéni előnyöket, hazafias tényt művelni és ezen a nagy hazától félreeső, vegyes elemekkel betöltött vidéken nemzeti életünk fejlesztése és erősítéséhez járulni.

Mi magunk ezen hazafias vállalatra a múlt évben is a rá szánt időnk és erőnk mellett körülményeinkhez képest igen jelentékeny pénz-áldozatokat is fordítottunk s most is önzetlen jóakarattal fordulunk a t. ez. közönséghez a lap szellemi és anyagi támogatása ügyében.

Az előbbi szempontból kiindulva a „Nemere”-t a hazafiság egyik oltárának tekintjük és minden előfizetést, mint ezen oltárra tett áldozatot lapunkban köszönettel nyilvánítunk.

Ha a közönség lelkes részvéte mellett az előfizetési pénzekből a kiadások leszámítása után többlet mutatkoznék, azt a brassai magyar olvasó egyesület által meghatározandó hazafias jótékony célra ajánljuk fel.

Bizalommal tesszük az előfizetési íveket t. ez. olvasóink kezébe, remélve hogy ezen nemes ügynek saját körükben buzgó pártolókat szereznek.

Mi magunk mindent megteszünk, hogy a hazának és közönségünknek minél több előnyöket nyújtsunk, és lapunk jelen jó hírnevét, kivált a fővárosi sajtó előtt, tentartsuk.

A „Nemere” megtartja független, pártszínezet nélküli irányát. Conservatívok leszünk mindenben, mi igaz és üdvös és ellenzékiek minden igazságtalan és káros ellen. Folytatni fogjuk harcunkat a nemzetiségünket és jogainkat sőt saját nemzetüket veszélyeztető szász bürokratia ellen, de tartozkodunk a személyeskedéstől. Önálló cikkekben — mint eddig — megvilágítjuk körülményeinket és viszonyainkat; a hazai és külföldi események megfelelő képét adjuk és különös figyelemmel kísérünk minden érdekeinket illető mozzanatot. Gondoskodunk élvezetes tárczacikkekről és érdekes helyi rovarról.

Kiváló gondot fordítunk a lap közgazdászati részére, mire nézve már több értékes gazdasági dolgozatokkal rendelkezünk.

Figyelnünk fogunk a közlekedési eszközök állapotára, s a vaspálya mozzanataira.

Brassai áru-tözsde, mely lapunkat vámbívalatoknál és üzletembereknél nélkülözhetlenné teszi, ezután is pontos, hiteles feljegyzéssel hozza a legújabb árakat.

Vidékünkön nagyon elterjedtek a különféle sorsjátékok jegyei. Ezért közönségünknek kedveskedni vélünk, ha a sorsjegyek huzásainak eredményét azonnal közöljük.

Ajánljuk továbbá lapunkat, mint városunkat és vidékünket érdeklő hirdetésekre nagyon alkalmast. A négyhasábos garmondsor terét 4 kr-jával számítjuk, minden igtatás után cfelett 30 kr. kir. bélyegdíj jár. Nagyobb hirdetéseknel kedvezményt engedünk, s nagyon jutányos áron szerződünk egész évi hirdetésekre.

A kiadást és administrációt szakavatott kézre bízuk, és így a rendről és pontosságról kezeskedhetünk.

A „Nemere” megjelenik hetenkint kétszer, kedden és pénteken délután nagy ívalakban.

Előfizetési árak:

Egész évre 6 frt. Félévre 3 frt. Negyedévre 1 frt. 50 kr.

Külföldre „ „ 7 „ „ 3 „ 50 kr.

Noha mi magunknak minden egyes lapunk annyiba kerül, mint az előfizetőknél, még sem emeltük fel a „Nemere” árát, mint ez sok más lapnál történt, és a vidéknek továbbra is ugyan azon áron adjuk a „Nemere”-t, melyen a helyieknek, noha azoknál a postabélyeget mi fizetjük.

A megrendeléseket kérjük gyorsan (posta utalvány mellett) irodánkba — Brassó, Klastromutcza 564. számú Juga-féle ház — intézni.

Legyen ügyünknek olyan sikere, milyent annak fontossága és a mi jó szándékunk és törekvésünk érdemel.

BRASSÓ, 1872 dik év december havában.

HERRMANN ANTAL,

felgymnasiumi tanár; a „Nemere” kiadó tulajdonosa és felelős szerkesztője.

Brassó, 1872. decz. 30.

Szász hazafiság. A „Sieb. Deutsch. Wochenblatt”-nak, Teutsch superintendens ur lapjának karácsoni számában „Zum Jahresschluss” egy cikket olvasunk, a melyben egyebek közt a következő jó akaratú (!) czélszások is foglaltatnak:

„Ez volt Lengyelország első felosztásának századik esztendeje. Minő megemlékezés azokra nézve, a kik okulni akarnak! Mert Lengyelország saját hibája, — illetőleg uralkodó néptörzsének hibája miatt pusztult el! Azért szállott rájuk a romlásnak napja és azért nem hagyta el küszöbjeiket mind e mai napig: mivel egyet-

len néptörzs akart az egyedül jogosult lenni; mivel azok a lengyel harczi kastások ép oly dolyffel tapostak a szegény ruthénre, mint a minő gyalázatosan megvetették és megsértették a német polgárság szerződésszerű jogait; mivel egyetlen egyház akart minden jogot magához ragadni, s élvezvén majd mindazon előnyt és tekintélyt, a mit az állam nyújthatott, csellel és erőszakkal folyvást aláadni törekedett a többinek életgyökerét.”

„Fent Nyugat-Poroszországban úgy ünnepték meg a „lengyel wirthschafttól” való szabadulásnak századik évfordulóját, mint a feltá-

madásnak napját; és a Nogatmelléki és Marienburg, melyet német lovagok kevéssel az Olt mellett fekvő Marienburg után építének, — sugárzó lángözönnel hirdeté örömét a messze vidékre.”

„Ugyan azon időben esett vissza a Szepességnek elszakított része a magyar korona-, és Galliczia Ausztria alá. Ezek azonban semmiféle ünnepet sem csináltak.”

Minő gyalázatos, rágalomteljes és lázító czélszások!

Tehát Magyarország is el fog pusztulni a magyar faj és a rom. kath. egyház egyeduralkodása miatt, főként ha a szászok szerző-

désszerű jogait tiszteletben nem tartja és részei közül azok, melyek német hatalom alá esnek, meg fogják ünnepelni a „magyar wirthschafft“-tól való szabadulásnak századik évfordulóját, mint a feltámadásnak napját.

Hogyne, mikor ez a Magyarország és ez az Ausztria annyira gyűlöletesek, hogy még annak sincs öröme oka, a ki az irtózatot lengyel wirthschafft alól jutott kebelökbe!

Ha én Istenfélő lutheranus szász volnék, megesküdném, hogy csakis így lehet érteni a püspöki lapnak képletes beszédét, s következőleg imádkoztam volna is az innepek alatt, hogy ez a veszni való magyar birodalom pusztuljon el mentől hamarabb.

Hanem mint magyar ember kérdek valamit a nagy tudomány szerkesztőségétől.

Mondja meg először, hogy csakugyan olyan egyeduralmat gyakorol nálunk a magyar faj és a r. kath. egyház, mint Lengyelországban a lengyel és ugyanazon egyház gyakoroltak.

Mondja meg továbbá, hogy vajon épen ezért és csakis ezért pusztult-e el Lengyelország.

S mondja meg továbbá, hogyha Lengyelország ezért pusztult el, miért virágzott fel Poroszország, a mely a nemzeti és vallási egyeduralmat sokkal szigorubb kézzel gyakorolta.

Es bizonyítsa be végül, hogy igazán oly nagy ünneplő kedvök van-e mindenütt a Poroszországhoz szakadt lengyel részeknek; s igazán oly elégedetlen-e a Szepesség Magyarország alatt. — Európa mindezt épen ellenkezőleg tudja.

Hanem azért, ha látni kell, mért ne hamisítanak meg a történelmet is!

Brassó, decz. 30.

Egy ukáz és 100 forint bírság. A „Kr. Z.“ mult szombati száma jelenti, hogy „kemény ukáz“ (ein scharfer Ukas) érkezett a bolonyai községi iskola fölállítás ügyében; mulasztás esetére 100 frt. bírság rovatott s annak megkettőzésével fenyegetnek.

Tehát, ha egy kormányhatóság alkotmányosan alkotott törvény végrehajtása iránt rendelkezik, — az a „Kronstädter“ kormánypartii lojalitása szerint „ukáz!“

Valóban szépen készíti elő a „Kronstädter“ olvasóinak kedélyét a törvény és a törvényes felsőség tiszteletére, midőn a törvény végrehajtására kiadott rendeletet ukáznak nevezni.

Mikor nekik kell valami, akkor földig hajolnak hiszkelésükben; mihelyt azonban nincs nyökre a törvény alkalmazása, rögtön ukáz.

Jó különben, hogy néha a nyilvánosságra is kilépnek kétalakuságoknak azon itthon használt nyelvvel, a melynek az a teendője, hogy a nyugalmas polgárság fülébe gyanút és bizalmatlanságot sugdosszon a törvényes rend iránt.

Mert ha közöttük akármiféle baj vagy nyomor történik, annak mind az „ungarische Wirthschafft“ és a hohes miniszterium az oka.

Ime a felekezeti iskolák dotációjára meghatározott segélypénzt már két év óta nem szolgáltatják ki! És miért? Azt felelik a communitás-ülésben és az újságban, hogy nem jött meg az engedély a miniszteriumtól.

Különös egy miniszterium lehet csakugyan, a mely megakadályozza, ha ezek a szegény Brassaiak valami jót akarnak tenni!

Hanem hát hogy esik, hogy a 71-iki és 72-iki költségvetésnek egyéb tételeit mind folyóvá tették, még az előirányzaton is túl; csupán az iskolának szánt segélyt nem merik kiszolgáltatni a miniszter engedélye nélkül?

Ezt valóban szeretnők megérteni!

De eltértünk tárgyunktól.

Az „ukáz“ megértésére röviden csak ennyit akarunk megjegyezni:

1869-ben hivatalosan kimutatta a városi magisztratus, hogy Brassó 5300 iskolakötelese közül több mint 3000 nem jár iskolába. Ennek, — és számos bolonyai polgárnak benyújtott kérelme alapján elrendelte Eötvös miniszter, hogy állítsanak községi iskolát. Ez ellen folyamodtak a képviselőházhoz. S midőn az nem véve számba a törvényellenes kérelmet, Pauler miniszter újból rendelkezett, ez a magisztratus, a mely maga adta ki az adatokat, rendőri nyomozást kezdett a kérelmező polgárok ellen. S habár azok nagy többsége az alkalmazott fogások dacára is megmaradt kérése mellett, a községi iskolából még sem lett semmi. A miniszter újból rendelkezett a Comes utján. Nem vették számba. S midőn most, ennyi huza-vona után, büntetés terhe alatt rendelik el a a törvény végrehajtását, — az a rendelet szerintök ukáz.

Máskor azzal csúfolkodnak, hogy a magyar kormányterfiak nem értenek az adminisztrációhoz; s ha egy kicsit érteni kezdenek, az már ukáz.

Hanem azért jöhet bátran Trefort miniszter, ha ukázási kedve lesz, mert szemben vele a csúszó-mászó hiszkelés ép úgy nem marad el, mint a hogy kikapták Paskevich katonái, Bach huszárjai, s mindenki a kinek hatalom van a kezében.

Különben mi most sem hisszük, hogy Brassóban törvényes és virágzó községi iskolát lássunk egyhamar. Itt nincs egy felelős hivatalnok a kormányval szemben, hanem minden felelőség testületek köpenye alatt vész el. S ha végül fizetésre kerül, mért ne lehessen kiállani azt a közkasszából, vagy valamely czim alatt kiróni, tán épen a kérelmezőkre.

Hiszzen a hol úgy értik az igazságot, mint itt, hogy p. közmunkaváltság fejében a nyomorult favágón épen annyit huznak fel, mint a leggazdagabb tökepénzeseken; a hol, a „Reform“ szerint, mikor a fogarasi uradalmat haszonbérbe vették, az egész Királyföldön fejenként egyenlőleg szedték föl a kölcsönösszeget: ott sok minden furcsaság megtörténhetik.

Különben várjuk az „ukáz“ hatását.

Vélemények a szász universitás híres 12 pontjáról.

(Folytatás.)

A híres 12 pont ötödike kimondja, hogy minden hivatal a kormány közegek befolyása nélkül a képviselői testületek szabad választása által töltendő be; annak meghatározása, hogy a hivatalnokok élethosszig, vagy az évek bizonyos sorára választassanak, a törvényhozárra bízatik.

A Királyföld tehát az állammal szembe csak egy követi az egyik pontban kimondott jogegyenlőséget maga és az ország többi manicipiumai közt, hogy kerületeiben nem ad helyet egyetlen egyének sem, kit a kormány nevez ki és a ki az állam érdekeit, mint máshol, egy a szászoknál is képviselje, megyei városi főispán tehát a Királyföldön nem létezhetik. Ellenvethetni, hogy a főispánokat a comes helyettesíti. Nem tekintve, hogy a 11 kerületnek főispánja nem, hanem inkább kormányzója lehet, miként fogja az ispán a kerületben megóvni az állam érdekeit már csak a kerületek nagy száma miatt? különben is a szász ispán nem annyira a kerületeknek, mint az egész egyetemnek feje, ő hívja össze és elnököl a szász universitáson, miként lehessen egy egyén az országgyűlés feje és 11 kerület és 11 városnak főispánja és az universitás végrehajtóhatalmának (alias: miniszteriumának) ellenőre?

Lehet-e ily esetben legkisebb kilátása is az államkormányának, hogy rendeletei s a törvények szigoruan végre fognak hajtatni?

És mily nagy kárpótlást adnak a szászok az államnak mindezekért! Kegyelmesen megengedik ugyanis az országgyűlésnek, hogy meghatározza a hivatalnokok szolgálati idejét. Valóban sértő guny. Mit használ az államnak, ha meghatározza a szolgálati időt, midőn nem határozhatja meg, hogy kik válasszák meg e hivatalnokokat? mert hisz a hivatalnok választó képviselettestület szervezését a szászok kizárólagosan maguknak tartják fen.

A következő pont szerint község, kerület és universitás önállóan határoznak saját ügyekben és azokat a törvényeken belül önmaguk igazgatják; arról azonban bölcsen hallgatnak a pontozatok, hogy tulajdonképpen melyek a község, kerület, universitás saját ügyei. A mi nézetünk szerint, ha a kerület minden saját ügye felett maga határoz, akkor az universitásnak nincs mit határozni. Nevezhetni-e e pontokat a Királyföld rendezéséről hozott törvénynek, ha a szászok kívánsága szerint így mint van és csupán ezek elfogadatanak, midőn a többek közt egyes törvényhatóságok hatáskörét úgy határozza meg, hogy mindenik a saját ügyét igazítja? Az universitás eddig saját ügyeinek vallotta, a melyek felett határozott, mi joga-

sithat fel minket azon feltevésre, hogy ezuttal csak egy részét is nem fogja sajátának mondani? De végre is hol van azon törvény, mely valaha felhatalmazta volna az universitást arra, hogy maga a község és kerületek saját ügyeit s hatáskörét meghatározza? Az erdélyi 1791. XIII. törvényezikk tisztán csak a szász universitás végrehajtói tisztét esmeri el, de a törvényhozóiról nem tud! az 1791-iki pedig az egyetlen határozat, mely az universitás lételetét törvényesíti.

A hetedik pont szerint a 11 szék város a kerületben belől áll s tisztán városi ügyekben nem tartoznak a kerület alá. Egyike ez azon pontoknak, mely által a szász egyetem látszólag bontani akar azon centralizált burokratikus kormányon, mely mai napig uralkodik a Királyföldön. E pont azonban legkisebb változást sem tesz az eddigi állapoton, a városok tisztán városi ügyekben eddig is maguk határoztak, azzal a különbséggel, hogy nemcsak a maguk, hanem a hozzájuk tartozó kerület ügyekben is övék volt a tulajdonos határozási jog.

E város-uralom alól a kerületeket a 12 pont eddigi intézkedései nem mentik fel.

A nyolczadik pont az egyetlen, mely némileg az ifju szászok csekély befolyásának bélyegét viseli magán. E pont ugyanis kimondja, hogy a kerületben fekszik a municipalis jogok sulypontja, ez gyakorolja önigazgatási és szabályozási jogát minden saját ügyeiben; azonkívül közvetlen alárendeltségében és egyenes közlekedésben az államkormányval és az államigazgatásnak az államtól a municipiumokra ruházott ágait is kezelni tartozik. Itt ismét csak azt vagyunk kénytelenek kérdeni, hogy mit ér egyenes alárendeltsége a kerületnek az állam alatt, ha nincs a kormánynek megbízottja, ki rendeletei végrehajtása felett örököljék, ha nincs joga szervezésére a képviselő testületnek, mely a törvényeket végrehajtja s ha végre még azt sem tudhatni, hogy mit fog az universitás a kerületek „saját“ ügyének mondani ki?

A következő kilencedik pont mindjárt gondoskodik, hogy elvehesse mit a 8. és minden más pont adott. E szerint ugyanis a szász egyetem szabályozási jogot gyakorol mindazon municipalis ügyekben, melyek az összességgel közösök; ha az által felállított rendszabályok foganatosítása a kerületben aggályra találna, joga van ennek az egyetemi hivatalhoz s innen a miniszteriumhoz folyamodni ellene. Folytatólag ezt mondja: egy kerület kívánatára az egyetem oly ügyekben is hozhat rendszabályokat, melyeknek szabályozási tárgyalása a kerületek hatáskörét illeti. Az egyetem gondoskodik a szász nemzeti vagyon kezeléséről, ellenőrzi az egyetemi hivalt.

Mennyi furfangosság, elhallgatott jogszerzés csak néhány sorban! A szász egyetem e szerént szabályozási jogot gyakorol az összességgel közös municipalis ügyekben. Tudvalevőleg az országgyűlés is csak az összességgel közös ügyekben határoz; e pont tehát a municipalis ügyekre nézve országgyűlést tenné a szász egyetemet, még pedig teljhatalmúvá, mert a mint eddig is kivehető volt, e törvénynek szánt pontok sehol sem kötik meg, sőt feloldozzák az egyetem kezét; a mi iránt most csak meghallgattatnak, abban jövőre jogérvényesen határozhatnak. De e pont első részével főtosságra nézve egyenlő a második: ha valamely kerület kívánja a kerület ügyeiben is határoz az egyetem. Ha tehát az universitás bizonyos jogokat enged át a kerületnek, a kerületi képviselő szervezetét is önmagának tartván fenn, csekély fáradságába kerül, hogy egyenként minden kerület az universitásnak feladja jogait s rövid időn a legkorlátlanabb hatalommá nöjje ki magát az egyetem a Királyföldön. Ez czélzata a kilencedik pontnak; valóban dicséretére válik alkotóinak. —

A IX. pont szerint az egyetemi hivatal előkészíti az előterjesztéseket az egyetem számára, s gondoskodik az egyetem által megállapított rendszabályok végrehajtásáról. Az egyetemi hivatal további hatásköre a municipalis egység, valamint a kerületek jogainak fenntartása értelmében állapittatik meg. Más szavakkal: az egyetemi miniszterium gondoskodik a szász 11 szék és város országgyűlése által hozott törvények végrehajtásáról; a miniszterium további hatásköréről a szász országgyűlés fog határozni. E ponthoz nincs is több szavunk.

A 11. pont a comes állását határozza meg, mely jövőre is mindenben azonos volna a jelenlegivel.

A 12. pontot s még néhány észrevételünket jövő cikkünk tárgyának hagyjuk.

(Folytatása következik.)

A románok és a szászok.

A „Reform“ közelebbi száma hozta az alábbi cikket, melyet érdekességénél fogva s mivel úgy látszik, hogy a 12 ponttal szemben oppositíót képező román képviselők írták, mi is átvesszük.

Nagy-Szeben, december havában.

A „Neue Freie Presse“ November 21-iki 296. számú reggeli lapjában egy pesti levelezésben a románok ellen általában s különösen a Királyföldön — hamisan nevezett szászföldön lakók ellen — a tények botrányos elferditése s a történet legvakmerőbb meghamisítása mellett oly vádak és rágalmozások foglaltattak, melyeket az igazság érdekében nem hagyhatunk felelet nélkül, és legszentebb kötelességünknek tartjuk ez alap-talan vádaskodások lefegyverzését.

Folyamodtunk a nevezett szabadelvű (?) bécsi lap szerkesztőségének lovagiasságához, és felkértük, engedné meg nekünk saját védelmezésünket ugyanazon lap hasábjain, melyben oly sértő modorban megtámadtak. — Azonban hiába! tárgyilagosa czáfolatainktól megtámadták a helyet azon fontosnak látszani akaró ürügy alatt, hogy a mi (hivatalos okmányokkal és történeti adatokkal megerősített) czáfolataink képtelenségeket tartalmaznak, és a közvélemény félrevezetésére czélozzák. Azon hiszemben, hogy a „Neue Freie Presse“, ha csakugyan szabadelvű, annak eldöntését, vajjon a pesti levelezője irt-e képtelenségeket, melyek által a közvéleményt czélzatosan félrevezetni akarta, és vajjon mi jelen czáfolatunk által megerősítettük e merő ráfogásokat, vagy viszont, a közönség józan ítéletére bizta volna, fölkerjük a tisztelt szerkesztőséget, aljon helyet becses lapjában követhető védelmünknek, melyet a liberális „N. fr. Pr.“ jónak látott visszautasítani.

Mindenekelőtt megbotránkosással utasítjuk el magunktól ama gyanúsításokat, mintha Erdélyország román népe hazájuknak kevésbé hű fiait és a birodalomnak kevésbé áldozatkész polgárait volnának, mint a szászok. Hazánk részreghajlatlan történetje följegyezte lapjain, hogy az erdélyi románok úgy az előbbi fejedelmek, mint a jelen dicsőn uralkodó dynastia alatt trónért és hazáért számtalan háboruban vérüket ontották, ámbar z hűségért és odaadásért rendszeren mások jutalmaztattak, kikért vérüket ontották, és azonfelül csak arra használtattak, hogy politikailag és művelődés szempontjából elnyomják őket. Igaz ugyan, hogy a románok nem büszkélkedhetnek oly előre haladott műveltséggel, mert épen az e műveltségre vezető eszközök rendszeresen elvonattak és jogtípró módon megtámadtattak tőlük. Hiszen nem is oly nagyon rég mult az az idő, mikor az egykori szász czéhbéli mestereknek nem volt szabad román ajku tanulókat fogadni, hogy a világért valahogy román kézműipar ne származhassék, és hogy az igen tisztelt szász nemzeti universitás 1793-ban az oly szabadelvű (?) kérelemmel járult ő felsége elő, hogy a II. József császár által behozott konvicziás megszüntetné, és minden nem szász eredetű erdélyi lakos bármivéü birtokszerezési jogból kizárassék.

Ha az illető pesti levelező ama merész állítást kockáztatja, hogy a Királyföldön csupán oláh szolgák és vízholdók léteztek, egyszerűen az 1224-iki privilegium Andreanum-ra utaljuk, és László királynak 1453-ban kelt okmányára, melyet maguk a szászok mint jogcímet idéznek, s mely kimondja a talmácsi uradalomnak a Felső-Fehérmegyéből a VII. bíró területébe való bekebelezését a végből, „hogy az ország határai a vöröstoronyosor mellett sikeresebben megvédehessenek a román határvidéki lakosok által.“

Az okmány szövege azt is mondja, „hogy valamennyi bekebelezett város és helység mindazon szabadságokat és jogokat élvezze, melyeket a városok, falvak és majorságok ama VII. bíró területén régidőtől a mostanig élveztek és gyakoroltak.“ („ut proi feta castra, turris, villa“ stb. az eredeti szövegben.) Utaljuk továbbá a levelező urat azon igen helyes megjegyzésére, hogy a szászföldön, vagyis jobban a Királyföldön soha sem létezett urbér, miből logice az következik, hogy nem lehettek azon jobbágyok, tehát oláh jobbágyok sem, és így a Királyföld román ajku lakosainak jog és törvény szerint ép oly szabad polgároknak kellene lenniök, mint a szászoknak. Vajjon olyankor tekintettek-e valóban is, nevezetesen ott, hol pénz, és véradóról volt szó, egyebek között illusztrálja azon körülmény, hogy midőn a 100,000 forintnyi összeget elő kellett teremteni, hogy Mária Terézia királynőtől a fogarasi uradalom 99 évre beiratási uton kibéreltessék, az egész összeg egyenlő részekben hajtattott be úgy a szász palotáktól, mint a legutolsó oláh parasztkunyhótól, és így — tekintve azt, hogy már akkor jóval több oláh lakott a Királyföldön, mint szász — a fogarasi, — nemzeti dominium létrehozása nagyobb részében a románok hozzájárulásának köszönhető. Ha ez nem volna így, az 1791-ik évi 5803.

számu udvari rendelet 10-ik pontja, mely által a bizonyosan német érzelmű, és a német kulturát bizonyosan elnyomni nem szándékozó II. József császár részéről „hütlén kezelés“ miatt inkamarált ugynevezett „szász nemzeti vagyon“ ismét visszaadott, és e vagyon jövedelmének kezelési módja tüzetesen meghatározatott, a bizonyosan e fejedelem által nem proteált románok kedvéért nem tartalmazná ama kategórikus határozatot, hogy „a jövedelemnek a kezelési költségek és kerületi kölesönök lefizetése után megmaradt része egyházak és iskolák föllállítására és kijavítására használtassék mind a szász mind az oláh községekben stb. (latin eredetiben ut proventus ad erigendas vel restaurandas scolas stb.“) És a hol ily tények hangosan beszélnek, ott vádolják a Királyföld románjait, hogy a szászok vagyonát elrabolni szándékozták. Miért? Mert a szászok az 1850-ik évben beállott általános zavart gyorsan fölhasználván mikor az akkori ostromállapotbeli hatóságok e vagyon természetét nem ismerték, melyet maga a szász nemzeti egyetem 1772-iki május 17-kén kelt határozata szerint, a 11 királyföldi történeti kerület közös tulajdonának elismert nemzetiségi és vallási különbség nélkül, mondjuk, mert a szászok az 1850-iki zavarban ugyszólván egy kézforgatással felekezettivé tették a közös vagyont és a népesség többségének, mint tulajdonos-társnak, nyilván való jogesorbítása mellett e vallás-különbség nélkül való vagyont vétkes módon csupán és kizárólagosan felekezeti iskoláik dotálására használták föl. Ha tehát a románok és a Királyföld egyéb nem szász nemzetiségű lakosai oda törekednek, hogy az ő iskoláik is gyarapíttassanak a műveltség mai állásához képest és azért rablási vágyot lobbantanak szemünkre, ez oly rágalom, mely maga magát itéli el, oly vád, mely igenis a szászokat, de nem az oláhokat illetheti a Királyföldön. Hogy egyébiránt a szászok gyakran és különösen a francia háboru alkalmából a XIX-ik század elején igen dicséretes módon mutatták hűségüket és ragaszkodásukat az akkor nagy mérvben veszélyeztetett trónhoz, elismert tény. Így pl. 1806-ban dicséretreméltó áldozatkészséggel az állandó polgárórség szaporítása végett 2000 embert állított a szász nemzet, és egyuttal „első önkényes szász csapat“ név alatt fölkelő csapatot is rendezett; nemsokára ezután pedig 1809-ben hasonlót másodsor és azonfölül egy lovas csapatot is, mind saját költségéből. Hogy azonban ezen roppant pénz és vérbeli adót nemcsak a szászok egyedül, hanem és nagyrészt a királyföldi románok fődözték, azt következő illetékes kimutatásból eléggé kiviláglik: Mind az 1806-ban felállított állandó polgárórségi kontingens, mind az önkéntes szász-csapat számára szükséges élelmi és segélyszerek természetében úgy mint pénzben valamennyi törvényhatóságtól egyenlő részekben szedettek be, és a reussmarkti széknél besoroztatott:

- a) az állandó polgárórségbe 61 román és 10 szász;
- b) az első önkéntes szász-csapatba 98 román és 29 szász. S hogy a pesti levelező ur által szolgáknak s vízholdóknak nevezett Királyföldi románok a második önkéntes szász-csapatnál még nagyobb százalékot képeztek, kitűnik egy az akkori nemzeti gróf: b. Brukenenthal részéről a törvényhatóságokhoz intézett egy körleveléből, (1809. 550-ik sz. május 14-éről), melyben különösen hangsúlyoztatik, hogy „miután a szászok mindenütt kevés hajlamot mutatnak iránta . . .“ és azonfölül számra nézve csökkentek, az önkéntesek az oláhok sorából soroztassanak be, minthogy ugyis a szász zászló alá vétetnek.“

(Vége következik.)

A szász nemzeti egyetem ülései,

N.-Szeben, decz. 20.

Elnök a mai ülés d. u. 4 órakor nyitotta meg. A napirendre térés előtt a Királyföld rendezése ügyében tett képviselöi javaslat ellen dr. Paculár által Bologa, Macellariu, Hannia és Vlad képviselők által aláirt külön vélemény olvastatott fel. A jegyzőkönyvbe igtattatott.

Schochterus a szász gazdasági egyetemen egy tervezetét terjeszti elő az erdőügy szabályozása alkalmából.

A szász kerületi törvényhatóságok utasítandók lesznek, hogy az érvényes erdészeti szabályok szigorú megtartásáról egy rendes erdész alkalmaztatása által gondoskodjanak.

Továbbá előterjeszti dr. Salfeld a megyesi gazdasági intézet igazgatójának jelentését, az ottani gazdasági növendékek számára leendő ösztöndíjak alkalmazására nézve. A bizottság javasolja, hogy a kerületek köteleztessenek, az engedélyezett ösztöndíjak kiadását utalványozni.

Hannia javasolja, hogy egy tanuló egyenél több

ösztöndíjat ne élvezhessen, s hogy az ösztöndíjak vallás és nemzetiség különbség nélkül osztassanak ki a tanulók között.

Müller a segesvári kerületi gyűlés azon határozatát említi fel, miszerint tekintet nélkül arra, ha a kerület rendelkezése alatt álló ösztöndíjakat ténylegesen igénybe veszi-e vagy nem, a megfelelő összeg az illetékes kerületeknek a nemzeti pénztárból kiszolgáltassék oly feltétellel mindazonáltal, hogy amaz összegek mindig helyhatósági czélokra fordíttassanak s a hovafordítás mibenlétéről úgy a fel nem használás esetén a nemzeti egyetemhez jelentés tétessék.

Ugyancsak Müller azon indítványt teszi, hogy a kerületeknek szabad kéz engedessék a megyesi földmívelési iskolák számára rendelt ösztöndíjakat olyan jelentkezők nem létében, a beszercei, vagy brassói földmívelési iskolák növendékeinek adományozhatni.

Szavazásra kerülén az ügy, a Müller által szönyegre hozott bizottsági javaslat, úgy az általa tett önálló indítvány is elfogadtatott, Hannia indítványának első fele többséggel, második fele pedig egyhangulag elfogadtatott.

Wlad a 15-ös bizottság nevében előadja, hogy értesítendők volnának a brassói városi és kerületi hatóságok a felől, hogy az egyetem követeinek napidíjai és utiköltségei, úgy némely előlegek is a nemzeti fő- és hitbizottsági pénztárból fizettetnék ki. Az indítvány elfogadtatott.

Hannia elintézt indítványára a bizottság nevében Pildner jelenti, hogy mindkét nemzeti pénztár törzs tőkéje 1.530,090 frt. 47 krt. tartalmaz, az egyetem házainak értéke pedig 115,000 frt. értéket képvisel.

Az egyetemi hivatalnokoknak rendszeres szállás-pénz engedélyezése iránti kérvénye, tekintettel a külsőben lévő municipális szervezésre — elejtetik: az 1000 forinton felüli egyetemi hivatalnokoknak 15%, az ennél kisebb fizetésben lévőknek 20% engedélyeztetett az 1872-dik s a további évre, a szervezés megtörténtéig.

Végül Nagy Ignác indítványozta, hogy az ujon kinevezett orsz. honvédelmi miniszterhez felirat intéztessek, mi elfogadtatván, annak szerkesztésével Budacker bizatott meg.

Ülés vége esti 8 óra.

A királyföldi egyetem zárulása decz. 21-én.

Legelőbb is az egyetem 1850. aug. 22-én kelt, a nemzeti vagyont iskolai czélokra adományozó alapítólevelének II. pontja lett megvitatva.

Macellariu indítványa a Királyföld román és magyar lakosainak méltányos igényeivel ellenkezőnek tartja azon magyarizatot, mintha e 33 százötven frt.-os ösztöndíj csak szász születésű tanulókat illethetne; ezért kimondatni kéri, hogy azokat képességök és szorgalmuk tanusítása szerint bármelyik felekezeti és nemzetiség ifjai elnyerhessék, s e határozatról a törvényhatóságok értesíttessenek.

Ezt bővebben indokolta Macellariu, pártolta Hannia; de Bruckner azzal felel, hogy az alapító-levelé idézett II. pontja szerint az ösztöndíjakot csak ev. lutheranusok kaphatják; mire Hannia azt viszonzozza, hogy az ösztöndíjak oly iskolák számára adatván, melyek felekezeti és nemzetiség különbség nélkül vesznek fel tanulókat, Bruckner értelmezése helytelen.

Ugyanazon nézetet indokolja Dr. Pecurar úgy jogi, mint czélszerűségi és méltányossági szempontból.

A Királyföld vagyonából kiszakított 52.000 forint iskolai czélokra adatott, az ösztöndíjakat tehát nem lehet kizárólag ev. lutheranusoknak oda itelni; ha az egyetem ellenkező nézetből indult volna ki, akkor „egyházi czélokra“ kell vala azt adományoznia.

Azonban feláll Bruckner s az általa előbb felhozottakhoz ragaszkodva igyekszik Macellariu, Hannia és Dr. Pecurar érveit czáfolni, s bár Bologa arra emlékezteti az egyetemet, hogy az 1791-iki kir. leirat 10-ik pontja szerint a „nemzeti vagyon jövedelme úgy a szász, mint a román egyházak, iskolák fentartására, alapítására fordítandó, különösen oly helyeken, hol vagy kevés, vagy épen semmi az allodialis jövedelem“ — Macellariu indítványa elvettetik s Bruckner elvei alapján napirendre térnek át.

Ezután egyhangulag elfogadták a honvédelmi miniszterhez intézendő üdvözlő felirat szövegét.

Több pénzügyi előterjesztés tudomásul vétetik, majd elnöklő Comes bucsuzik el az egyetemtől. Kiemeli, hogy mennyit dolgoztak, hogy keveset beszélve sokat igazítottak, kellemes karácsont és boldog újévet kíván. Ezzel az egyetem ez évi gyűlését bezárja.

V e g y e s.

Az egyetem nevében C. Pildner mond köszönetet elnöknek a tapintatos vezetésért. Hangsúlyozza, mennyit értek el az „egyetértés“-sel; ohajtja mindnyájuk nevében, hogy: „az általuk imént elvetett mag áldásos gyümölcsöket hozzon a Királyföld valamennyi lakóinak.“ Az egyetem nagy „hoch“-ozással oszlott szét.

BRASSÓ 1872. decz. 30.

Tisztelt Szerkesztő ur!

Azon reményünkben, hogy becses lapja, a „Nemere“ a nevelés ügyének jó barátja, nem csalatkozánk. Hogy a felnöttek oktatási ügye körül talán igenis igénybe vettük baráti jóságát, azért bocsánatját kérjük; kérjük továbbá, hogy ez ügyben utolsó felszólalásunknak még egy kis tért engedni sziveskedjék.

Tisztelettel jelentjük minden ügybarátnak, különösen azoknak, kiknek szándékuk van ismereteiket bővíteni, hogy a felnöttek számára nyitott tanfolyamban csak azok vehetnek részt, kik sietnek magukat beiratni 1873-ik évi január hó 6-ikáig, mely napon tul senkit sem vehetnek fel az előadók.

Báli jelentés.

A brassai r. k. felgymnasium alaptökejének javára a „Nro 1.“ című vendéglő termében 1873. év január hó 11-én táncvizigalomban rendeztetik. Kezdeté 8 órákor, belépti díj 1 frt. Jegyek kaphatók a „Nemere“ szerkesztőségénél is.

Legszébb alkalom nyílik ezáltal, egy kiváló élvezetet ígérő mulatságot nemcsak jótéteménnyel összekötni. Ajánljuk e táncvizigalomban mulatni és jót tenni egyaránt kész közönségünknek.

Külföld.

Bukurestben decz. 27. Deschlussnak a vasuttra vonatkozó interpellatiója felett a senatusban igen élénk vita volt. A bukuresti helytartóság elhatározá, hogy 8 millió kölcsönt vesz fel, mely félévi annuitásokban lesz törlesztendő. Az ide vonatkozó ajánlatok jan. 22-ig terjesztendők be.

A Spanyol congressus decz. 24-iki ülésében olvasás alá került azon kormányjavaslat, mely által a rabszolgaság Portoricóban azonnal és örök időkre megszüntetetik. A törvényjavaslat szerint valamennyi rabszolga a törvénynek a hivatalos lapban való közzétételétől 4 hó alatt szabadon bocsátatik. A tulajdonosok kárpótást kapnak. A javaslat olvasását minden pillanatban tetszés nyilatkozatok szakíták félbe. A kormány egyszersmind sajnálatát fejezé ki, hogy a reformok létesítését Cubában a fölkelés miatt el kell halasztania.

(Gr. Zichy miniszter és a magyar ruha diadala Bécsben.) 1860-ban a bécsi jogász-technikusból előkészületei közben Plener miniszter fia azon indítvánnyal lépett föl, hogy vendégek csakis salonöltözetben, értsd: frakkban jelenhessenek meg. A bálrendező bizottságban többségben levő németek az indítványt elfogadván, a bizottság magyar, lengyel és olasz tagjai kiléptek. A magyarok erre gyűlésezni kezdettek s a volt az általános nézet, hogy ki kell hívni a német bizottsági tagokat a magyar ruha megsértése miatt. Gr. Zichy, szintén jogász akkor, a kihívást nem pártolta, minthogy az által a magyar nemzeti öltözet nem rehabilitáltatnék; hanem a mellett volt, hogy az egyetemi magyar ifjuság rendezzen magán bált. A többiek nem reméltek sikert; de ő kivitte nagy befolyásu atya és az akkori magyar cancellár, b. Vay Miklós által, hogy a magyar bálban az összes bécsi aristokratia megjelent meg pedig fényes magyar öltözetben. Az udvar pártolása is megnyeretett. A bál pártatlanul sikerült, úgy hogy maga a magyarellenes „Presse“ azt írta, hogy a nagy congressus óta nem látott oly fényeset Bécs. Két zenekar működött: a Strauszé, és a győri Farkas Miskáé, utóbbi diszmagyarban. Farkas Miskának sem volt olyan bevételé életében.

Azóta a magyar ruha salon-képes Bécs minden termében, Plener urfi daczára.

E bálról még sok érdekes részletet beszélt nekünk Gy. M. államnénök ur, a ki maga is a bizottság tagja volt.

(A tüzvész által károsult) sz. péteri két román tanító 40—40 frt. rendkívüli segílyt kapott a közoktatási minisztertől.

(Háromszékbe) keblezett Maksa községéből a napokban csendörök fedezete alatt kísértetett M.-Vásárhelyre Hankó Mihály hamis bankjegy készítő, ki — hir szerint több ezerre menő ötös bankót tett forgóvá.

(A szász nemzeti egyetem) tagjai folyó hó 21-én a zárülés megtartása után a „római császár“-hoz címzett vendéglőben bucsu-bankettet rendeztek.

(A „Korunk“) című lap szerkesztősége kinyilatkoztatja, hogy a lap ez év végével megszűnik élni.

(A „Hargita“) szerkesztését jövő évre Munker Arnold veszi át.

A közönség köréből.

Czáfolat.

A „Nemere 81-ik számában 1872. october 10-ről közzétett azon nyilatkozatra, melyszerént „az erdővidéki felekezetenélküli tanító-egylet jelen évben oly egyént terjesztett fel, a cultusminiszterium által a legméltóbb néptanítónak szánt 100 frtnyi jutalom díjra, ki épen nem méltó ezen kitüntetésre;

Kijelentjük, hogy ezen nyilatkozat alaptalan és egyes egyéni nézetből származhatott, mert mi a kik szerencsések vagyunk már 10 év óta a jutalomra méltatott tanító községekben birni, mind benn az iskolában, mind népünk között tett eljárásaiból s különösen a gyümölcsészet, zene és méhészet körül kitüntetett s már több rendbe beismert jutalomra méltó tetteiért a felekezet nélküli tanítói egylet többségével együtt szavazunk. Mely kijelentésünk szolgáljon czáfolatul az említett nyilatkozatra.

Nagy-Baczonból többen.

Szerkesztői mondanivaló.

Karácsoni tanodai szünidőm alatt a „Nemere“ ügyében Brassóból eltávozván, a lapot kellően nem gondozhattam. Ez az oka az utolsó számokban előfordult rendtelenségeknek, kiváltképen az előfizetési felhívásba csuszott számos értelemzavaró sajtóhibáknak, mely tekintetben bocsánatot kérek t. olvasóinktól, kiktől ez év végén nem veszek bucsut remélve, hogy az új évben mindnyájokat viszontlátni lesz szerencsém.

A „Nemere“ ezután pontosan kedden és pénteken délután 4 órákor jelenik meg. Szerkesztői és kiadó hivatal újévtől kezdve: Klastromteza, Jugaféle 564-iki számú ház első emeletében. Szerkesztőség.

Bécsi tőzsde es pénzek Brassóban deczember 30.

Oszt. nemzeti adósság ezüstben	Pénz	70 50
„ „ „ papírban		66 54
1860-ki sorsj. kölcsön 100 frt.		102 25
Nemzeti bank részvény		966 —
Hitelintézeti London		331 —
Ezüst		108 80
Napoleon'd'or cs. k. arany		108 40
Lira		8 70 1/2
Magyar földteherm.		9 80
Bánati		79 —
Erdélyi		78 —
Porosz taller		77 —
Ikosár		1 62
Rubel		1 65
		1 63

Kiadó-tulajdonos és felelős szerkesztő: Herrmann Antal.

Pályázat tanítói állomásra.

Az ujon szervezett nyéni községi iskolához egy rendes tanítói állomásra pályázat hirdettetik.

Évi fizetés 300 frt. o. é.; továbbá 6 öl fa és lakás.

Pályázóktól megkivántatik, hogy törvényszerű oklevéllel birjanak.

Pályázati határidő 1873. jan 1.

Folyamodások alólirhoz küldendők Nyénbe, u. p. Prázmár.

Lukács János, iskolaszéki elnök

180 3—3

Brassai áru-tőzsde deczember 27.

<p>Buza, tiszta 64 kupás köble 9.— 9.30</p> <p>Rozs erdélyi 6.20 6.30</p> <p>„ romaniai 5.— 5.20</p> <p>Kukuricza 4.60 5.—</p> <p>Árpa 4.40 4.60</p> <p>Zab, fekete 2.40 2.50</p> <p>„ fehér 2.40 2.45</p> <p>Haricska 5.40 5.60</p> <p>Lenmag 11.— 11.50</p> <p>Borsó fehér 13.— 14.—</p> <p>„ fekete 4.— 4.20</p> <p>Lencese 14.— 16.—</p> <p>Fuszujka 6.60 6.80</p> <p>Kendermag 5.— 5.40</p> <p>Mák 6.80 7.—</p> <p>Dió 6.— 6.50</p> <p>Szilva, aszalt 7.— —</p> <p>Köles 4.40 4.50</p> <p>Pityóka, sárga 2.— 2.20</p> <p>„ kék 2.60 —</p> <p>Kásák.</p> <p>Gyöngykása mázsa 9.— 22.—</p> <p>Árpkása 8.50 10.50</p> <p>Sárga kása 8.— 8.40</p> <p>Lisztek.</p> <p>Zsemlekása 13.— 13.50</p> <p>Montliszt 00 14.50 —</p> <p>„ 0 13.50 —</p> <p>„ 1 12.50 —</p> <p>„ 2 11.50 —</p> <p>„ 3 10.50 —</p> <p>„ 4 9.50 —</p> <p>„ 5 8.50 —</p> <p>Kukuriczaliszt 5.60 5.80</p> <p>Haricskaliszt 6.40 —</p> <p>Korpa 2.— —</p> <p>Szalona ó — —</p> <p>„ uj 36.— 40.—</p> <p>„ paprikás 38.— 40.—</p> <p>„ füstölt 40.— 42.—</p> <p>Sonka csont nélkül 44.— —</p> <p>„ csontos 40.— 42.—</p> <p>Szalámi 80.— 90.—</p>	<p>Turó ó vedre 3.50 3.60ig</p> <p>„ uj — —</p> <p>Sajt — —</p> <p>Orda 3.— 3.40</p> <p>Kaskavál oka —.80 1.—</p> <p>Sóstej dézsája 16—17 okás 5.40 5.60</p> <p>Vaj olvasztott teh. kup. 1.40 1.60</p> <p>„ juh 1.10 1.20</p> <p>Hájszir kup. —.95 1.—</p> <p>Lenmagolaj kup. —.94 —.96</p> <p>Lábszir —.85 —.90</p> <p>Tej, bivalj —.24 —</p> <p>„ tehén —.14 —.16</p> <p>Gyapju czurkán okája — —</p> <p>„ fehér —.80 —.85</p> <p>„ szürke —.60 —</p> <p>„ vör. fek. —.90 —</p> <p>„ sztógos fehér —.65 —</p> <p>„ szürke —.50 —.55</p> <p>„ bárány mezőségi 1.— 1.05</p> <p>„ havasi 1.20 1.25</p> <p>„ fekete 1.— 1.05</p> <p>„ szürkés —.80 —</p> <p>„ czigája, fehér 1.10 1.30</p> <p>„ natur vörös. 1.35 1.40</p> <p>„ tépelt fehér 1.— —</p> <p>„ kalapos mezőségi 1.— 1.15</p> <p>„ havasi 2.— 2.10</p> <p>Kecskeször, fehér —.36 —.40</p> <p>„ szürke —.30 —.35</p> <p>Marhaször —.20 —.25</p> <p>Nyersbőrök.</p> <p>Ökörbör párja 30.— 34.—</p> <p>Tehén 20.— 24.—</p> <p>Juh 2.10 2.40</p> <p>Berbécs 2.80 3.40</p> <p>„ czigája, párja 2.80 3.20</p> <p>Kecske és czáp párja 3.50 5.20</p> <p>Gidó bőr —.85 —.90</p>	<p>Brassai készítmények.</p> <p>Posztó, szederjes 3/4 1.95 2.—ig</p> <p>„ mellértés 3/4 1.60 1.65</p> <p>„ szürke szederjessel 2.— 2.05</p> <p>szederjes véressel 2.— 2.06</p> <p>szürke 1.60 1.80</p> <p>buzavirágkék 3/4 1.60 1.70</p> <p>kék 3/4 1.50 1.60</p> <p>3pecsétes szed. 3/4 2.30 2.40</p> <p>„ 3/4 2.— 2.10</p> <p>vörös mellértés 3/4 2.40 2.70</p> <p>„ szürke 2.— 2.50</p> <p>„ natur-vörös 1.90 2.05</p> <p>Abaposztók Nr. 1 —.56 —</p> <p>„ 2 —.60 —</p> <p>„ 3 —.70 —</p> <p>„ 4 —.72 —.75</p> <p>keresztényfalvi 32—34 kr</p> <p>rozsnói 33—34</p> <p>bráni 36—38</p> <p>Moldon 52—62</p> <p>Szederjes kék flanel 50—80</p> <p>„ mellértés szürke 50—75</p> <p>„ vörösmellértés 52—72</p> <p>„ kék csikos 50—70</p> <p>„ fehér 48—72</p> <p>„ rozsnói fehér 44—45</p> <p>„ kék 44—46</p> <p>„ csikos 46</p> <p>„ vörösmell. 45</p> <p>„ szürkekékkel 44—46</p> <p>Halinaposztó fehér 28—30</p> <p>„ fekete 30—31</p> <p>„ nat. kávészin 32—34</p> <p>„ fest. 31</p> <p>„ szürke 28</p> <p>Babavári fehér 54—60</p> <p>„ sötétszürke 52—60</p> <p>„ fekete 50—58</p> <p>„ kávészin 64</p> <p>„ világos szürke 45—50</p> <p>Csuklya, kötése 27.— 27.50ig</p>	<p>Csergék.</p> <p>tarka, dar. Nr. 3 4 5 6</p> <p>frt. 4.40 6.— 6.10 10.10</p> <p>fehér Nr. 3 4 5 6</p> <p>frt. 5.50 6.50 7.50 9.50</p> <p>szürke Nr. 3 4 5 6</p> <p>frt. 4.50 6.— 6.80 7.40</p> <p>egyszerű fehér drb. Nr. 3 4 5</p> <p>frt. 8.60 9.40 11.12</p> <p>szürke drb. Nr. 3 4 5</p> <p>frt. 7.60 7.80 9.80</p> <p>Gyapju pokrócz 2.— 5.—ig</p> <p>Ord. —.80 1.30</p> <p>Bánati —.80 1.—</p> <p>Szöttes kék vörössel 7/8 singe 18—19 kr</p> <p>„ közepes 16—17 „</p> <p>„ forgácsos 3/4 33—35 „</p> <p>Alsó reklí Nr. 0 1 2 3</p> <p>dczt. frt. 32.— 35.— 44.— 50.—</p> <p>Gyermekharisnya Nr. 1 2 3 4 5</p> <p>dczt. frt. 3.— 3.40 4.— 5.— 6.50</p> <p>Női harisnya kics. dczt. frt. 12.—</p> <p>„ nagy „ „ „ 13.50</p> <p>Férfi „ „ „ 7.—</p> <p>„ ord. „ „ „ 4.—</p> <p>Kötélverő munkák.</p> <p>Szebeni nagy 1000 csomó frt. 58.—</p> <p>„ kicsiny „ „ „ 53.—</p> <p>Hámistrang hosszú 100 drb. 40.44</p> <p>„ kurta „ „ „ 15.16</p> <p>Kötőfék dulla „ „ „ 76.80</p> <p>„ egyszerű „ „ „ 78.—</p> <p>Hosszu kötél okája „ „ „ —.67</p> <p>Kulacs 3 kupás „ „ „ —.90</p> <p>„ 2 „ „ „ —.60</p> <p>„ 1 1/2 „ „ „ —.54</p> <p>„ 1 „ „ „ —.28</p> <p>„ 1/2 „ „ „ —.25</p> <p>„ 1/4 „ „ „ —.21</p> <p>„ ónas darabja 40 kr. fennebb. „ „ „ „</p> <p>„ felszerelve darabja 20 kr. fennebb. „ „ „ „</p> <p>Hordócsap tiszafa 100 db. frt. 8.— 9.—ig</p> <p>„ szilvafa „ „ „ 7.— 7.50</p> <p>„ fehér ónas „ „ „ 9.— 12.50</p>	<p>Kalapok:</p> <p>Kossuth Nr. 1 2 3</p> <p>frt. 1.20 1 10 —.90</p> <p>Klapka Nr. 1 2 3 4</p> <p>frt. 1.90 1.20 1.10 1.—</p> <p>„ vidéki 20 kr. alább.</p> <p>„ bojtos Nr. 4 5 6</p> <p>frt. 1.30 90 70 kr.</p> <p>borzas tetejű Nr. 1 2 3</p> <p>frt. 1.40 1.20 1.20</p> <p>kerületi 20 kr olcsóbb.</p> <p>Moldovai magyar hosszú dar. 1 frt.,</p> <p>„ félmagas „ „ „ 90 kr.</p> <p>Szesz 34—36 fokos „ „ „ 16 16 1/2 kr.</p> <p>Fotogen I. mázsa „ „ „ 12.— 12.50ig</p> <p>„ II. „ „ „ 13.— —</p> <p>Ligroin „ „ „ 18.— —</p> <p>Repczeolaj „ „ „ 31.50 32.—</p> <p>Firmisz „ „ „ 38.— 40.—</p> <p>Eczet vedre „ „ „ —.48 —</p> <p>„ szesz 64% „ „ „ —.80 —</p> <p>Viasz mázsa „ „ „ 80.— 85.—</p> <p>Méz „ „ „ 80.— 85.—</p> <p>Gubics „ „ „ 8.— 9.—</p> <p>Szkumpia „ „ „ 6.— 6.40</p> <p>Szattyán „ „ „ 70.— 75.—</p> <p>Kordován kötés „ „ „ 20.— 26.—</p> <p>Hamuszir „ „ „ 13.— 13.50</p> <p>Sóshal, pozsár, egy lóteher 56.— —</p> <p>„ harcra és viza „ „ „ 75.— 80.—</p> <p>Kender mázsa „ „ „ 16.— 22.—</p> <p>Len köve „ „ „ 1.40 1.45</p> <p>Tuzifa öle „ „ „ 8.50 10.—</p> <p>Cserhaj mázsa „ „ „ 9.— —</p> <p>Gyertya „ „ „ 28.50 20.—</p> <p>„ takarékn mázsa „ „ „ 30.— 31.—</p> <p>Szappan sárga „ „ „ 20.— 21.—</p> <p>„ szurok „ „ „ 20.— —</p> <p>„ tarka „ „ „ 20.— —</p> <p>Fagyju juh olvaszt. „ „ „ 27.— 27.50</p> <p>„ nyers „ „ „ 20.— 21.—</p> <p>Marhahus fontja „ „ „ 16—18 kr.</p> <p>Disznóhus „ „ „ 20—24</p> <p>Berbécsus „ „ „ 10 12</p> <p>Háj friss „ „ „ 40—42</p> <p>„ ó „ „ „ 40</p>
--	--	--	--	--

